

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA RADIU OGNJIŠČE

Ljubljana, 20. avgust 2008

ALEN SALIHOVIĆ: Gospod predsednik vlade Janez Janša, lepo pozdravljeni.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober dan.

ALEN SALIHOVIĆ: Za vami je, lahko bi rekli, precej pester mandat, ki pa ste ga kljub temu v celoti izpeljali. Za začetek vprašanje: je bilo težko krmariti ta mandat? Zaznamovale so ga namreč nekatere menjave, pa visoke cene, predsedovanje Svetu Evropske unije, spori z opozicijo, medijski napadi in še bi lahko našteval.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Mandat je bil zahteven, ne toliko zaradi opozicije, ta mora biti vedno kritična, mora imeti tudi podporo medijev in z neko normalno ustavno vlogo opozicije, ne v tem mandatu, ne kadarkoli, kadar sem bil jaz osebno v vladi, bil sem pa v štirih različnih vladah v tem času, odkar je Slovenija samostojna, nisem imel težav. Ta mandat je bil naporen predvsem zaradi izzivov, ki smo se jih lotili na samem začetku, mislim predvsem na gospodarske in socialne reforme in še posebej zaradi samih priprav in vodenja Evropske unije. Vse to nam je vzelo najmanj eno leto učinkovitega časa, tako da je bil ta mandat, če ga primerjamo z ostalimi prej, bistveno krajši. In glede na to, da ni možno mnogih stvari, ki jih vlada že rutinsko vpelje, prestaviti za eno leto, je šel dobršen čas tega mandata za dvojno delo. Kljub temu pa imamo na mizi rezultate, s katerimi smo lahko večinoma zadovoljni. Nekaj projektov bo, žal, ostalo neuresničenih. Recimo uvedba pokrajnin, kar zelo obžalujem. Vendar pa, gledano strateško, je to prvi mandat, ki ga je ista koalicija začela in končala. Kljub vsem težavam, so vse koalicijske stranke zdržale skupaj, to je v Slovenijo vneslo potrebno politično stabilnost, ki je tudi ena od bistvenih razlogov za uspešen gospodarski razvoj v tem času.

ALEN SALIHOVIĆ: V koalicijski pogodbi ste med drugim zapisali, da bo koalicija delovala za blaginjo Slovenije, zato bo zagotavljala, citiram »ugodne razmere za pospešitev gospodarske rasti z izboljšanjem davčnega in administrativnega okolja, dvigom kakovosti izobraževanja, izboljšanjem finančne discipline, povečanjem in zagotovitvijo večje učinkovitosti vlaganj v znanost in tehnološki razvoj, postopnim umikom države iz gospodarstva ter oblikovanjem ugodnega okolja za domače in tuje naložbe« konec citata. Gospod predsednik, predvsem umik države iz gospodarstva je zgodba za katero nekateri gospodarstveniki menijo, da ni bila izvedena tako kot je treba. Kaj menite vi, ste naredili več v primerjavi z vladami pred tem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Zagotovo. Vlada je na samem začetku sprejela program v katerega je deleže, ki jih še ima, oziroma, ki jih je še imela, v gospodarstvu razdelila na tri sklope. Na naložbe, ki jih je treba čim prej prodati, in to se je dogajalo, na naložbe, ki zahtevajo prodajo v primernem trenutku, takrat, ko so cene delnic najvišje in na strateške naložbe, kjer bo vlada, oziroma

kjer bo država ostala strateški solastnik trajno, gre predvsem za infrastrukturo in strateška podjetja, recimo banke, kjer je po teh naših usmeritvah delež 25 odstotkov plus ena delnica tisti, ki zagotavlja dolgoročni vpliv na ta podjetja, oziroma te institucije, ki so vitalnega pomena za slovenski razvoj.

Tukaj je bilo preizkušenih tudi nekaj novih metod. Ena od teh je prodaja deležev neposredno državljanom in državljanom. To se je zgodilo v primeru Nove kreditne banke Maribor. Na deset tisoče Slovencev je lahko prvič neposredno sodelovalo v lastninjenju na način, ki je, po mojem mnenju, daleč najbolj pošten in pravičen. Kolikor bo volja volivcev takšna in bomo sestavili tudi novo vlado, bomo s tem nadaljevali. Nismo zadovoljni s tem, kar se je dogajalo s prodajo recimo Telekoma, vendar pa so se tukaj razmere na trgu tako hitro spreminjale. Cene delnic telekomunikacijskih podjetij v Evropi so začele po teh krizah na finančnih trgih, predvsem v Združenih državah, padati in je bilo smiselno prodajati podjetja takrat, ko se iztrži najmanj.

Drugače pa je ta vlada, ko gre za umik države iz gospodarstva, naredila veliko tudi z večjo preglednostjo oziroma transparentnostjo. Upravljanja v vseh tistih podjetjih, kjer je vlada imenovala, kot predstavnica države, nadzorne svete in kjer je v večinskem lastništvu, smo v nadzorne svete povabili tudi strokovnjake iz opozicije, tudi na predlog posamičnih opozicijskih strank in ni nobenega velikega državnega podjetja v tem trenutku v Sloveniji, v čigar nadzornem svetu ne bi sedeli tudi predstavniki opozicije; tudi v nadzornih svetih Kapitalske družbe ali Odškodninske družbe, ki sta posredno največja solastnika državnega premoženja.

Opozicija je bila tekoče seznanjena ne samo s strateškimi usmeritvami teh podjetij, ampak tudi z poslovno politiko, ki jo obravnavajo nadzorni organi. Torej, kar se tiče preglednosti, v upravljanju z državnimi deleži smo v tem mandatu postavili, mislim da, dokaj visoke standarde, tudi z depolitizacijo v tem smislu, da je Slovenka demokratska stranka kot največja vladna stranka sprejela samoomejitev v svojem statutu, po kateri ni možno združevati političnih funkcij v stranki in gospodarskih funkcij, se pravi, članstva v nadzornih svetih ali upravah gospodarskih družb v državni lasti. Veliko naših vodilnih članov se je pač moralo odločiti. Tisti, ki so bili v dvojni vlogi, in so se eni ali drugi funkciji odpovedali. Smo predlagali tudi drugim strankam, da se na podoben način samoomejijo, vendar doslej temu vzoru ni sledila še nobena.

ALEN SALIHOVIĆ: Ali bi lahko rekla, da je problem drugih strank premajhno število kadrov?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, mislim da ne. Gre enostavno za spoznanje, ali je to potrebno, kot prvič, in drugič, ali je to za stranko koristno. Mnoge stranke mislijo, da je koristno, da so ključni ljudje, ki imajo v rokah politične funkcije, tudi na gospodarskih funkcijah, tam, kjer je pač to možno kombinirati, tehnično ali pa formalno. Morda so kakšne kratkoročne koristi za koga iz tega, ampak dolgoročno to stranki ne koristi in prihaja do prevelike prepletenosti in do koncentracije moči v preozkem krogu. Dolgoročno to nobeni stranki ne koristi. Tako, da to, kar je naredila Slovenska demokratska stranka v tem smislu, je koristno tako za Slovenijo kot tudi za stranko samo.

ALEN SALIHOVIĆ: Pred štirimi leti, ko ste nastopili svoj mandat, smo veliko, tudi mediji, poročali o reformah, ki se obetajo. Nedavno ste po vrhu koalicije izpostavili, da ste veliko stvari iz pogodbe realizirali. Ali to pomeni, da ste reforme izpeljali uspešno?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne samo, da smo jih izpeljali uspešno, tudi z velikim soglasjem. Ta koalicija in ta koalicijska vlada sta bili prvi, ki sta k ključnim spremembam povabila tudi opozicijo. Tako da smo večino ključnih reformnih zakonov usklajevali in tudi uskladili znotraj Partnerstva za razvoj. Še prej, preden je vlada sploh zakon predlagala v parlament, smo to besedilo uskladili in pri tem upoštevali številne pripombe opozicije, z vsemi tistimi opozicijskimi strankami, ki so pri tem želele sodelovati. Tako je bila recimo davčna reforma, ki je bila ena najtežjih reform v tem času, izvedena z velikim soglasjem, ne samo na politični ravni, ampak tudi, ko gre za usklajevanje s socialnimi partnerji,

se pravi z delodajalci in delojemalci. Kljub recimo na začetku burnim protestom sindikatov, smo na koncu prišli do sprejemljivih rešitev, ki so zelo poenostavile davčni sistem, ki so znižale davke, ki pa mu niti sindikat, nisi drugi socialni partnerji, niso nasprotovali.

ALEN SALIHOVIĆ: Nekaj reformistov pa je kljub temu zapustilo vlado, češ saj ne bo tako kot je bilo napovedano, da se to ne bo zgodilo.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Bilo je nekaj reformistov, ki so imeli zelo radikalne predloge. Z reformami, če jih hočeš izvesti tako, da ne bo na eni strani nekje korist, na drugi strani veliko škode zaradi socialne razslojenosti ali drugih negativnih učinkov, potem moraš iskati ravnotežje. Nima smisla vztrajati z neko rešitvijo proti kateri je enoten odpor, če lahko isti učinek dosežeš tudi z neko drugo rešitvijo, ki je bolj konsenzualno sprejeta. Ko gre recimo za predlog o novi davčni stopnji, ki so ga nekateri ekonomisti, recimo Jože P. Damjan, zelo zagovarjali, oziroma so ga bili pripravljeni braniti do zadnje kaplje naše krvi, ne svoje, smo ocenili, da je več ali manj isti učinek možno doseči tudi z zmanjšanjem števila davčnih stopenj in z zvišanjem splošne davčne olajšave.

Rezultati prvega davčnega leta, po novi zakonodaji, se pravi leta 2007, kažejo, da je v državni proračun priteklo več prihodkov, kljub temu, da so bili davki nižji, ker so mnogi, ki so se prej davkom izogibali, zdaj nekoliko nižje davke, oziroma bistveno nižje davke, rajši plačevali. Ker so nižji davki omogočili večje vlaganje v gospodarski razvoj in ker je bil dohodek večji, je bilo tudi več davčnih dohodkov, čeprav so bile stopnje nižje. Zanimivo je, da recimo nekatere opozicijske stranke v svojih programih, konkretno to velja za Liberalno demokracijo, obljubljuje, da bodo ukinile davek na izplačane plače. Ta davek je ukinila že ta vlada z davčno reformo, dočim ga je prejšnja uvedla. Torej, ko gre za reformiste, je treba reči, da so ti potrebni, koristni, da pa ni možno pričakovati, da bo prav vsaka radikalna ideja sprejeta, še posebej tam, kjer je možno iste učinke doseči tudi z manj radikalnimi idejami.

ALEN SALIHOVIĆ: Gospod predsednik, če se sedaj sprehodiva skozi vaš mandat, še bolje, po ministrstvih nad katerimi ste bdeli ves čas, bi lahko pri vseh naštetih kakšen uspeh, ki je pripomogel k izboljšanju blaginje v Sloveniji?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, tega je zelo veliko in takole na pamet se vseh ne da naštetih, ker je šlo za ogromno ukrepov. V koalicijski pogodbi je bilo zapisani preko 700 zelo konkretnih zavez in ko je koalicija na zadnjem sestanku pred poletnimi parlamentarnimi počitnicami delala neko bilanco svojega tri in polletnega dela, se je dalo zelo natančno prešteti, koliko teh ukrepov je bilo uresničenih in ta bilanca kaže 80-odstotno uspešnost. Torej, to dejstvo govori o tem, da so bili premiki doseženi v vseh resorjih, ponekod nekoliko več, ponekod nekoliko manj, ponekod sem bil prisiljen tudi v kadrovske menjave. Tudi te so prispevale k temu, da so se ponekod odpravile zamude, da so se ponekod kolegi v vladi na posamičnih resorjih resno lotili spopadov z monopoli, ki so hromili slovensko družbo v preteklosti, deloma še vedno, ker ta spopad še ni končan.

Če bi delal neko rang lestvico bi moral poleg davčne reforme, oziroma če bi delal neko, nek pregled dosežkov, ki ni rang lestvica, ker težko je reči, kateri ukrep je bolj pomemben, kateri manj, ker so mnogi prepleteni in eden brez drugega nič ne pomenijo, ampak, če poleg že omenjene davčne reforme skušam naštetih še nekatere ključne, potem bi dodal poenostavitev administrativnih postopkov. Urejanje zadev, ki jih državljanke in državljani urejamo na upravnih enotah, ali pri drugih upravnih organih, je bistveno olajšano, mnoge storitve se dajo narediti preko elektronske pošte. Storitve so cenejše, mnoge tarife so manjše, recimo notarske tarife. Odpravljene so nekatere nepotrebne administrativne ovire, recimo nalepke ob registraciji avtomobilov, poenostavljeno je plačevanje cestnine z uvedbo vinjet, kar je tudi prispevek k ekologiji.

Prvič v zgodovini samostojne Slovenije imamo proračunski presežek, zmanjšali smo javno porabo za tri odstotke v treh letih, kar je več kot smo načrtovali. Mi smo načrtovali za dva odstotka. Se pravi, so rezultati tukaj boljši. Je prvič, odkar Slovenija obstaja, da se je državna administracija zmanjšala v mandatu. Prej se je po mandatu vsake vlade ugotovilo, da je bilo v državni administraciji zaposlenih še več ljudi kot prej. To je prvi mandat, kjer smo število zaposlenih v državni upravi zmanjšali, in to kljub temu, da smo imeli dodatne naloge, ki so bile vezane na predsedovanje Evropski uniji.

Torej, teh večjih, ali pa globalnejših dosežkov je kar nekaj. Odražajo jih tudi makroekonomske številke, recimo gospodarska rast, ki je trikrat hitrejša kot v Evropski uniji, oziroma evropski monetarni uniji, predvsem pa najnižja stopnja brezposelnosti v zgodovini te države in še posebej več kot 40.000 novih delovnih mest, predvsem kvalitetnih novih delovnih mest, ki so bila ustvarjena v tem času. Tako, da za razliko od časa pred štirimi leti, ko je bila brezposelnost znaten problem v Sloveniji, danes enega od problemov za gospodarstvo predstavlja pomanjkanje delovne sile in je zaradi tega potrebno izdajati delovna dovoljenja za tujce, ki prihajajo delati v Slovenijo.

V tem času je Slovenija izpolnila tudi kriterije za prevzem evra, kriterije za vstop v schengenski prostor. Pravzaprav je ravno Slovenije omogočila, predvsem z aktivnostjo ministra za notranje zadeve, tudi nekaterih evropskih poslancev, recimo doktor Mihe Brejca, da ni prišlo do zamud pri širitvi schengenskega sistema tudi na nove države članice, in to se mi zdi, da je nek pomemben dosežek, ki ga vsak posameznik lahko čuti. Če samo seštevamo čas, ki smo ga prej čakali na meji, gre za milijone ur, ki se na ta način prihranijo, tudi občutek je boljši. Zdaj prvič, odkar je nastala ideja o zedinjeni Sloveniji 1848, tudi v praksi je stvar takšna, da lahko naše rojake v Trstu, v Celovcu, ali na Gradiščanskem, obiščemo brez tega, da bi opravljali kakršnekoli administrativne postopke na meji, ki je praktično ni.

ALEN SALIHOVIĆ: V pogodbi ste zapisali, da ste za decentralizacijo države s poudarkom na izboljšanju položaja občin in na spodbujanju skladnejšega regionalnega razvoja. Slednje bi zagotovo uspelo, če bi bila sprejeta pokrajinska zakonodaja, omenili ste jo že. Torej, ali bi lahko rekla, da je to eden izmed velikih neuspehov te vlade in pa kaj čaka prihodnjo vlado? Ali lahko pričakujemo, da bo kdaj zagotovljena tista dvotretjinska večina v Državnem zboru?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, ravno to, kar ste dejali na koncu, je pokazatelj, da sprejetje zakonodaje seveda ni odvisno samo od te vlade, kajti ta vlada nima dvotretjinske večine, ta koalicija nima dvotretjinske večina v parlamentu in za to zakonodajo potrebujemo glasove opozicije. To smo vedeli vnaprej, zato smo vse te spremembe, oziroma vse te predloge v okviru paketa pokrajinskih zakonov, pripravljali z roko v roki z opozicijo. Minister Žagar je bil nešteto krat v opozicijskih poslanskih klubih, kjer je usklajeval vse konkretne rešitve iz šestih pokrajinskih zakonov, šestega aprila lani, leta 2007, smo dosegli konsenz predsednikov vseh parlamentarnih strank glede števila pokrajin, glede prenešenih pristojnosti. Vendar pa so potem nekatere stranke, ko so videle, da je vlada dejansko pripravila vse potrebno za to, da se prenese na pokrajinsko nivo več kot milijarda dvesto milijonov evrov in številne pristojnosti, od regionalnega zdravstva, srednjega šolstva, socialne, upravljanja s prostorom in tako dalje, nekatere opozicijske stranke so se potem premislile in so začele iskati izgovore in na koncu niso glasovale za zakon o ustanovitvi pokrajin.

Tako smo v tem trenutku pred velikim vprašanjem, ali je sploh to zakonodajo do konca tega mandata možno sprejeti. Pa tudi, če jo sprejmemo, ni možno pokrajin uvesti s prvim januarjem naslednjega leta, tako kot smo načrtovali, kar pomeni, da bo nastala dodatna škoda, še posebej za manj razvite dele Slovenije in da v rokah ne bomo imeli enega od ključnih instrumentov za zmanjševanje teh razvojnih regionalnih razvojnih razlik. Naredili bomo vse, da zakonodajo sprejmemo čim prej, da pokrajine zaživijo, vendar pa, kot že rečeno, za to potrebujemo neko, ne samo načelno, ampak tudi praktično

soglasje v Državnem zboru. Ob tej opoziciji v tem mandatu to težko pričakujemo, tako da bo to verjetno ostala naloga za prihodnost.

ALEN SALIHOVIĆ: Ali bi lahko rekla, da opozicija nima žeje ustanovitve pokrajin in tudi nekako s tem izboljšanja nekaterih, predvsem slabše razvitih, področji v Sloveniji?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vprašanje, če gre za željo. Ko smo naredili ponovni poskus, mislim da enkrat spomladi, s predsedniki parlamentarnih strank, da bi vendarle držali vsi besedo, je največja opozicijska stranka, oziroma Socialni demokrati, dejala, da oni sicer projekt pokrajin podpirajo, vendar mislijo, da bi ga oni lahko v naslednjem mandatu izvedli bolje, zato zdaj ne bodo glasovali za to rešitev. Skratka, gre za politični razlog, ki so ga tudi pošteno povedali. Mislim, da taka politika ni dobra. Tudi če bi njihov argument držal, pomeni, da bo prišlo najmanj do dveletne zamude. V tem času bodo tisti, ki so manj razviti, še posebej prikrajšani.

Pa tudi nasploh je za Slovenijo kot celoto decentralizacija potrebna- za center, za tiste, ki so bolj razviti. Ljubljana, na primer, se bo v roku petnajstih let dušila v urbanističnih in komunalnih problemih. Zaradi tega, ker se bodo ti trendi nadaljevali, se bo prebivalstvo tukaj bistveno povečalo, s tem tudi vsi problemi, ki jih to prinaša, ostala Slovenija se bo praznila. Tako, da je tudi v interesu prebivalcev Ljubljane decentralizacija, absolutno prioriteta. Kakovost oziroma kvaliteta življenja bo bistveno večja, če bo država decentralizirana.

ALEN SALIHOVIĆ: Vrniva se sedaj h gospodarstvu, to je nekako zaznamovalo vaš mandat. Omenili ste že umik države iz gospodarstva, so pa tukaj tudi afere, ki so pretresle slovensko gospodarstvo. Omeniva samo tako imenovano afero »čista lopata«. Gospod predsednik, dejstvo je, da je tudi pri nas klientelizem, tudi pri nas je korupcija, ki naj bi segala tudi v politiko. S katerimi ukrepi ste torej poskušali to ublažiti?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ne bi govoril o aferah, niti o tako imenovani vojni proti tajkunom, kajti gre za normalno funkcioniranje pravne države oziroma za napore, da se zagotovi normalno delovanje pravne države. Tudi v tem primeru, ki ste ga omenili, je šlo za delovanje pristojnih institucij, ki so v družbi za to, da preiskujejo sume kaznivih dejanj. Naš problem je v tem, da doslej v času slovenske tranzicije, ki traja pravzaprav od osamosvojitve naprej, nekako nismo uspeli zagotoviti normalnega delovanja pravne države. Zdaj naenkrat, ko ta pravna država normalno deluje, je to zgleda pri nekaterih nenormalno in potem iščejo druge izraze za to, recimo, vojna proti tajkunom. To ni nobena vojna, to je delovanje pravne države, ki mora zagotoviti, da smo vsi enaki pred zakonom, da je dobro nagrajeno in zlo kaznovano.

ALEN SALIHOVIĆ: Slovenija tega do sedaj ni poznala, mogoče prav zaradi tega takšen pomp okoli »čiste lopate«?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, težko bi rekli, da pravna država tudi doslej ni delovala. Delovala je na mnogih področjih, šepala je pa pri preganjanju gospodarskega kriminala, ker je šlo tukaj za povezavo političnih in gospodarskih krogov, ki so, in še vedno, vsi več ali manj pripadajo isti levo-tranzicijski politični opciji in kadar je ta na oblasti seveda sama sebe ne preganja. Zaradi tega smo prišli v stanje, ko so ljudje, ki so pred desetimi leti prišli v, takrat še na pol privatizirana, ali pa še vedno državna ali pa družbena podjetja s prazno aktovko, danes njihovi lastniki. Imajo na svojih računih na desetine ali pa tudi na stotine milijonov evrov in te stvari niso bile nikoli preverjene in pregledane, regulatorni organi niso delovali.

Zdaj, ko smo v tem mandatu te mehanizme vzpostavili, ko smo tudi s kadrovskimi zamenjavami, čeprav so bile zelo kritizirane, na ta mesta pripeljali ljudi, ki so dejansko neodvisni in delajo tudi brez tega, da bi bili pod vplivom kapitala, ali pa političnih botrov, pa to pri nekaterih naenkrat zgleda nenormalno. Še

posebej pa proti temu nastopajo tisti, ki so hkrati, ko so polastnili podjetje, polastnili tudi veliko medijev in v teh medijih potem opravičujejo svoje početje.

ALEN SALIHOVIĆ: Očitki vam in celotni vladi so bili tudi pri prehitri prodaji Mercatorja. Opozicija meni, da so bili tukaj koraki narejeni narobe.

PRESEDNİK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ta prodaja najbrž ni bila prehitra, glede na to, da smo takoj od prisege te vlade poslušali, kako se država ne umika iz gospodarstva in tako naprej. Mislim, da nima smisla, da je država glavni, ali pa eden večinskih lastnikov trgovskih podjetji. To ni nekaj, kar je strateškega pomena v tem smislu, da bi zahtevalo večinsko državno lastništvo. Prodaja je bila izvedena na način kot se je prodajalo do takrat, nobenega zakona nismo spremenili zaradi tega. O tem so odločali organi, ki so po zakonu za to pristojni in v teh organih, govorim tukaj za organe kapitalske in odškodninske družbe, ki so prodajali deleže Mercatorja, je sedela in še vedno sedi tudi opozicija.

ALEN SALIHOVIĆ: Omenila sva že večkrat opozicijo, kako pa bi jo ocenili? Spomniva na sporazum pred slovenskim predsedovanjem, na sejo Državnega zbora, na kateri so obravnavali vaš predlog za glasovanje o zaupnici.

PRESEDNİK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, dober del opozicije je prvi del tega mandata deloval konstruktivno. Že prej sem omenjal sodelovanje znotraj Partnerstva za razvoj, to je, ne glede na to, kar je ena od opozicijskih strank počela kasneje, nekaj, kar zasluži pohvalo. Skratka, ni šlo samo za to, da smo bili mi prva vlada, ki je ponudila takšno možnost opoziciji, tudi Socialni demokrati so bili znotraj slovenske opozicije toliko resna stranka, da so to priložnost sprejeli, prispevali s tem svojim delom tudi k temu, da smo reforme izpeljali z večjim političnim soglasjem in Slovenija je zaradi tega imela korist.

V drugem delu tega mandata pa se je začela drugačna zgodba, prejšnja največja stranka v državi, Liberalna demokracija, je razpadla. Del najbolj ekstremno nastrojenih poslancev je prestopil k Socialni demokraciji, na čelu z nekdanjim predsednikom vlade. S tem prestopom se je začela nova politika te največje opozicijske stranke, oziroma stranke, ki je s tem nakupom poslancev razpadle Liberalne demokracije postala največja opozicijska. Naenkrat je neko konstruktivno sodelovanje, ali pa držo, zamenjala brezobzirna kritika v stilu retorike Milana Cvikla. Enostavno potem vse, kar je vlada predlagala, je bilo napadeno, ni se dalo več iskati nobenega soglasja. Piko na i pa je seveda dala še poteza novega člana poslanske skupine Socialnih demokratov, gospoda Ropa, ki je mene osebno obtožil nacionalnega izdajstva, češ da sva se s predsednikom vlade sosednje Hrvaške dogovarjala o incidentih v Piranskem zalivu.

Ta obtožba je bila tako absurdna, da enostavno nanjo drugače kot s sodno potjo ni bilo možno reagirati. Ampak ne glede na to, je nastala velika škoda v odnosih med Slovenijo in Hrvaško, kajti takrat smo ravno še v času, ko se je začela Hrvaška pripravljati na volitve, lovili zadnje dni, ko bi še lahko prišli do nekaterih rešitev v zvezi z odprtimi vprašanji med državama. Ta poteza poslanca Socialnih demokratov je to pot popolnoma zaustavila oziroma jo preprečila, in to je seveda nekaj, kar je daleč od konstruktivnega opozicijskega delovanja. Tudi zdaj, ko je razčiščeno, ko je pač dokazano, da ni bilo nobenih resnic ali pa argumentov v teh očitkih, se enostavno ni še nihče opravičil oziroma se delajo, kot da se to ne bi zgodilo.

Torej, gre za dve obdobji delovanja ključnega dela opozicije. O drugih opozicijskih strankah v bistvu ne bi izgubljal dosti besed. Liberalna demokracija je šla čez svojo kalvarijo razpada, ki še vedno traja. Še zdaj so v tej stranki velikanska nasprotja. Ne morejo se zediniti niti glede tega, ali si njihov dolgoletni pokojni predsednik zasluži spomenik, ali ne. Medtem, ko eden od njihovih članov in župan matične občine, kjer je bil rojen doktor Drnovšek, spomenik postavlja, vodstvo te stranke nagovarja oziroma bojkotira to slovesnost. Skratka, Liberalna demokracija ima velike težave sama s sabo in je zaradi tega zelo lahek plen za Socialne demokrate in za stranko Zares, ki je nastala na tem pogorišču.

Kakorkoli, opozicija je v tem mandatu imela bistveno več problemov sama s sabo kot z vlado, tudi v celoti bi jaz težko rekel, da je opozicija kljub tem nekonstruktivnim potezam, ki so izstopale, kakorkoli zavirala delovanje te vlade. Bolj je morda za obžalovati, da nekatere priložnosti niso znali izkoristi v skupno dobro in znotraj teh bi na prvem mestu še enkrat naštel ravno decentralizacijo Slovenije oziroma pokrajinsko zakonodajo.

V kolikor bi na tej zgodbi opozicija držala besedo in pošteno odigrala to igro do konca, bi zagotovo to njej najmanj toliko koristilo kot vladi, oziroma zagotovo bi to prispevali k temu, da bi lahko rekli, tukaj imamo v Sloveniji neko politično strukturo, ki je sposobna ločiti ozke strankarske interese od nacionalnih interesov, od skupnih interesov. Ta struktura je takšna tako v opoziciji kot v koaliciji. Skratka ljudje lahko nekje izbirajo med normalnimi opcijami. Žal tega zaradi te zgodbe ni možno reči, ampak lahko, da bo ob naslednjem glasovanju o pokrajinski zakonodaji drugače. Zaradi tega ni možno dati končne sodbe.

ALEN SALIHOVIĆ: Gospod predsednik, prav o glasovanju ob zaupnici je bilo skoraj gotovo, da boste ostali do konca mandata, saj ste imeli zadostno število glasov. Ali je to bilo, glasovanje o zaupnici namreč, resno dejanje, ali zgolj scena za javnost?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne vem, če je lahko formalen predlog za glasovanje o zaupnici scena za javnost. Tudi, če kdo takšen predlog potegne zaradi propagandnih učinkov, je lahko potem rezultat glasovanja veliko presenečenje. Leta 2000 se je to zgodilo. Takrat je glasovanje o zaupnici predlagal takratni predsednik vlade, doktor Drnovšek, in zaupnice ni dobil, ker so njegovi zavezniki na levici glasovali proti, tako da ja vlada padla. Tudi zdaj bi se to lahko zgodilo. Mi smo imeli cel mandat problem z nekaterimi poslanci DeSUS-a, tudi nekaterimi drugimi poslanci, ki tudi pri ključnih glasovanjih niso podpirali koalicijskih predlogov.

Glede na to, da je za zaupnico potrebna trdna večina, nikoli ne veš, kaj se bo zgodilo. No, koalicija je zdržala in kot že rečeno, je to prva koalicija, ki je preživela cel mandat do konca in ki se lahko pohvali s tako visokim deležem izpolnjenih obljub iz koalicijske pogodbe. Lahko pa rečem, da je koalicija štirih strank naporna, da je potrebno ogromno usklajevanja. Samo v okviru poslanskih skupin koalicije je bilo v tem mandatu več kot 2.000 koordinativnih sestankov predstavnikov poslanskih skupin, za dodatne napore je poskrbelo še Partnerstvo za razvoj, kjer smo uskladili več kot 60 zakonov in zato je bilo tudi potrebno nekaj 100 različnih srečanj, tako da moji kolegi, ki so vodili to koordinacijo na teh ravni, so imeli zelo veliko dela, tudi meni je to pobralo veliko časa, ko je šlo za usklajevanje na vladnem nivoju.

ALEN SALIHOVIĆ: Prav ob glasovanju zaupnice vladi ste ostro napadli slovenske medije. To ni bilo prvič, da ste bili kritični do dela slovenskih medijskih hiš, ki so pogosto, kot lahko slišimo, v rokah tako imenovanih pivovarjev, oziroma tajkunov. Kako bi torej ocenili medijski svet v Sloveniji? Je res tako omejen oziroma je medijska svoboda res tako kratena kot smo lahko slišali v preteklih letih?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre predvsem za vprašanje lastništva. Na izredni seji ni bilo toliko govora o medijih, bilo je govora o neki lažni, oziroma diskvalifikacijski peticiji, ki je bila poslana v svet. Nekdo je organiziral peticijo, v kateri so bile zapisane obtožbe, ki so bile povsem absurdne, ki pa so bile že prej, ali pa, ki so v nekih istih tonih zapisane tudi v oceno stanja, ki ga je sprejela največja opozicijska stranka, zato je šlo očitno za usklajeno delovanje. V tej peticiji je pisalo, da predsedovanje Slovenije Evropski uniji predstavlja nevarnost za Evropsko unijo. Na to je bilo potrebno reagirati. Ta peticija je šla v svet na vse možne naslove predsednikov vlad, držav, mednarodnih institucij in kolikor ne bi reagirali, bi izgledalo, kot da se s takšnimi obtožbami strinjamo.

Drugače pa je dejansko v Sloveniji problem koncentracije lastništva medijev. Ključni slovenski tiskani mediji so pravzaprav v rokah ene osebe, ta zadeva je tudi formalno sporna, ker zakon določa, kdaj so koncentracije zakonite in kdaj niso zakonite. Še bolj sporno je to, da se je do tega lastništva prišlo pač preko različnih parkirišč in poštnih nabiralnikov, na netransparenten način, s prikazovanjem popolnoma drugačne slike v javnosti. Tudi v času, ko sta oba paradržavna sklada prodajala deleže Mercatorja Pivovarni Laško in Istrabenzu, ta struktura, lastniška struktura, v ozadju ni bila znana, ker je bila skrita na raznih parkiriščih in poštnem nabiralniku, imenovanem Kolonel, tako da je tudi s tega vidika pač šlo za prevaro.

No, kljub temu, da ta naša medijska situacija v Sloveniji ni dobra, pa lahko rečem, da je vseeno bistveno bolj normalna kot je bila ves čas tranzicije. Kajti zdaj imamo neko stanje, ki kakorkoli je absurdno, včasih zaradi pretiravanja vendarle večina medijev kritizira vlado, ne pa opozicijo. Prej pa smo imeli stanje, ko so ti mediji kritizirali opozicijo in hvalili vlado. To pa je dejansko normalno stanje in zdaj si nekateri spet želijo, tako da, to sem povedal zelo javno, tudi na našem festivalu prejšnjo soboto. Mi s tem, da mediji kritizirajo vlado, absolutno nimamo nobenih problemov, to je za nas normalno stanje. Problem je, kadar je obratno in takšno stanje je v Sloveniji bilo med leti 1992 in 2004 in takšno stanje nekateri ponovno napovedujejo.

ALEN SALIHOVIČ: Kritika na medije je letela tudi v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji. Mediji naj bi v veliki večini poročali samo o negativnih zadevah zelo malo pa o pozitivnih. Kaj je torej bilo tisto pozitivno v času slovenskega predsedovanja sedemindvajseterici, ki je bil tudi za vašo vlado zelo velik zalogaj?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Slovensko vodenje Evropski uniji je dalo številne rezultate. Nekatere, ki so bili načrtovani glede na naše prioritete in nekatere, ki so prišli iz tega, ko smo se spopadli z izzivi, ki so prišli na mizo ne da bi bili prej načrtovani. Medijsko poročanje je bilo različno, različni mediji so vodenje Slovenije v Evropski uniji pač poročali v skladu s svojo uredniško politiko. Ponekod je bilo zelo težko zaslediti kakšno pozitivno novico, če pa je odjeknila kakšna afera kot je bila tista znamenita diplomatska depeša, pa se je o tem na veliko razpisalo. Ampak to je pač neka anomalija.

Virtualno stanje in virtualna resničnost, ki jo včasih skušajo kreirati mediji na dejansko stanje, še posebej za nazaj, nimajo nobenega in rezultati, ki jih je Slovenija dosegla na čelu Evropske unije so nesporni in neizpodbitni in bodo ostali. Prav vseh 26 držav oziroma sestrskih držav s povezave nam je te rezultate priznalo. V zvezi s tem ni velikih dilem, lahko tudi ključne naštejemo: v času slovenskega predsedovanja smo dosegli preboje pri direktivi o delovnem času, kar je zelo pomembno za številne delavce po Evropi, ki prej niso bili zaščiteni z zgornjo omejitvijo dopustnega dela na teden. Dosegli smo preboj, ko je šlo za številne okoljske rešitve, vključno s tem, da smo marca na spomladanskem evropskem svetu dosegli dogovor o principih za delitev bremen in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v ozračju in se dogovorili tudi o časovni črti, na podlagi katere bodo ti ukrepi v proceduri znotraj evropskih institucij sprejeti. To je zelo pomembno, ker se bliža konec mandata Evropskega parlamenta, Evropske komisije. Če se stvar zavleče, Evropa ne bo več vodila pri doseganju globalnega dogovora za postkjotsko obdobje, kar pa bi seveda pomenilo, da je globalni sporazum ogrožen.

V času slovenskega predsedovanja smo začeli takoimenovan ljubljanski proces, ki predstavlja neko zelo konkretno vizijo sodelovanja znanstveno raziskovalnih institucij in ki je na nek način morda tudi krona dela našega komisarja v Evropski komisiji, ki vodi to področje. Hkrati smo lansirali tudi tako imenovano peto svoboščino znotraj Evropske unije, to je prost pretok znanj, izjemno pomemben proces, ki bo zaznamoval vsaj prihodnjih deset let Evropske unije. Že prej sem omenil dogovor, povezan z vstopom v Schengensko območje, ki je bil v veliki meri produkt dela Slovenije že v času priprav na vstop v EU. Na koncu smo se spopadli tudi s politično krizo, ki je nastala zaradi negativnega

referenduma na Irskem o lizbonski pogodbi. Slovenija je uspela doseči soglasje glede korakov, ki jih Evropska unija dela zato, da se ta kriza reši.

V vsem tem času smo se ukvarjali tudi s kriznimi žarišči, dosegli, da je enostranska razglasitev Kosova na nek način šla mimo brez kakšne velike krize, brez žrtev, brez spopadov, brez konfliktov, brez vojne, dosegli ob tem tudi pozitivne spremembe v smislu demokracije v Srbiji in kar je zdaj morda nekoliko bolj očitno kakor pred pol leta, uspešno mirili tudi nekatere konflikte, ki tlijo ves čas, tudi tega med Rusko federacijo in Gruzijo. To, kar se je zgodilo poleti, bi se lahko zgodilo že prej, veliko naporov je bilo potrebnih, da je dialog tekel. Žal se je potem prekinil in v zadnjih tednih smo lahko spremljali pravo vojno na Kavkazu. Torej, vodenje Evropske unije je zelo velik izziv. Za državo, ki ima dva milijona prebivalcev, ki je nova država članica, ki nima na stotine svojih ljudi na ključnih mestih v Bruslju, še dodatno težak zalogaj in sem vesel, da ga je Slovenija uspešno izpeljala in koristi bodo na splošno.

Tukaj ne gre samo za izkušnje, ki si jih je pridobila vlada in nekaj tisoč ljudi, ki so delali v administraciji, gre za večjo razpoznavnost Slovenije, gre za nekatere rešitve, ki smo jih v tem času sprejeli in ki bodo dolgoročno Sloveniji koristile. Ena takšnih rešitev je, recimo, odločitev junijskega Evropskega sveta, da se nove institucije, ki jih oblikuje Evropska unija postavijo oziroma, da je sedež teh novih institucij v novih državah članicah. Ta odločitev za nekaj sto odstotnih točk povečuje možnosti Slovenije pri kandidaturi za nadzorno agencijo Galileo evropskega satelitskega sistema.

V kolikor Slovenija pridobi ta sedež, to predstavlja nekaj sto kvalitetnih delovnih mest, številne druge povezave, možnosti za naše institucije in tako naprej, se pravi zelo konkretno prednost. Še to bi dejal, da je veliko naših kolegic in kolegov, ki so sodelovali pri vodenju Evropske unije, dobilo možnosti za prevzem pomembnih evropskih funkcij, nekateri so to celo že sprejeli. Recimo državni sekretar Lenarčič, ki je vodil evropske zadeve, je že poleti prevzel eno od ključnih funkcij v organizaciji za sodelovanje in varnost v Evropi. Tudi znotraj direktorata bruseljske administracije se bo zaposlilo na vplivnih mestih večje število Slovencev, kar bo okrepilo naš položaj tudi v bodoče.

ALEN SALIHOVIĆ: Tudi odnosi s Hrvaško so bili v ospredju mandata in tudi predsedovanja. Ali lahko kdaj sploh pričakujemo končanje te zgodbe? Pretekli teden je sosede ponovno, to je storil že večkrat, ujezil vaš zunanji minister Dimitrij Rupel, ki nekako pogojuje vstop Hrvaške v Evropsko unijo z rešitvijo mejnih vprašanj. Gospod predsednik, ali ta pogoj postavljate tudi vi?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Nekoliko neprecizno je zadevo formulirati v tem smislu, da Slovenija pogojuje vstop Hrvaške z rešitvijo bilateralnih vprašanj. Kajti vsaka država članica, ki vstopa v Evropsko unijo mora izpolniti določene pogoje in del teh pogojev, ki so tudi del pristopnih dokumentov, ki se nanašajo na prost pretok kapitala, na urejene odnose s sosedi, na rešitev problemov, tudi vezanih na meje. S tem, da sosednja država Hrvaška nima teh težav odprtih samo s Slovenijo, ampak praktično tudi z vsemi ostalimi sosedami razen, mislim da z Madžarsko, se pravi tudi z Bosno in Hercegovino, Črno Goro, Srbijo, tako da ta okvir je bistveno širši.

V vsakem primeru nameravam v naslednjem letu, v kolikor bomo vodili naslednjo vlado, če bo to volja volivcev, vložiti nekatere dodatne napore, da pridemo do nekaterih rešitev teh bilateralnih vprašanj. Pri nekaterih smo kar precej daleč, vendar zelo težko govorimo o nekem končnem rezultatu, dokler zadeva ni popolnoma rešena. Tudi, ko gre za najtrši oreh, se pravi za vprašanje same meje, tudi na tistih točkah, ki so najbolj občutljive, kjer so različna stališča obeh držav. V tem trenutku dve mešani komisiji delata, kljub tem, recimo temu političnem manj primernem času s polno paro in do konca leta, bosta obe komisiji predlagali določene rešitve. Ali bodo to tudi že usklajene, ali ne, v tem trenutku ne vemo.

V vsakem primeru pa bomo rešitvam bliže potem, ko bo mešana komisija za mejo predložila seznam tistih točk na meji, kjer se razhajamo. Ker ni cela meja sporna. Tukaj je deset oziroma štirinajst takih

točk in ko bo ta komisija te točke definirala, potem bomo dobili tudi nujno potrebni dokument, ki omogoča implementacijo brionske izjave. Kajti na Brionih sta se obe vladi dogovorili, da se bosta obe državi izogibali mejnim incidentom in da tam, kjer se pač razhajamo, obstaja sporno ozemlje, kjer nihče ne bo spreminjal stanja kot je bilo na dan 25. junij 1991, ko sta Slovenija in Hrvaška nastali.

Vendar ta izjava je kljub temu, da je zelo pomembna, operativno včasih neuporabna, ker teh točk ni pravno formalno definiranih. Ko bo ta komisija te točke evidentirala in definirala, bomo lahko tudi zelo natančno nadzorovali izvajanje brionskega sporazuma. Torej, tudi če ne bo še prišlo do neke končne rešitve ali do dogovora, kateremu tretjemu bi eventualno prepustili svetovanje pri iskanju rešitve, bomo lahko zagotovili bistveno večji nadzor nad potencialnimi točkami, kjer bi lahko prihajalo do incidentov. Na ta način bo seveda preprečeno ravnanje kot smo ga bili deležni s strani sosednje države, ko je šlo za postavljanje mostov na spornih točkah, ali ko je šlo za postavljanje školjčič, ali gradnje infrastrukture, ki nikakor ne bi smela potekati brez soglasja sosednje države.

ALEN SALIHOVIĆ: Še enkrat pogledjva v notranjepolitično dogajanje v Sloveniji. V iztekajočem mandatu smo dobili kar nekaj novih strank, eno pred kratkim. V nekaterih strankah že izbirajo mandatarska imena, določajo ministre. Kako torej vi vidite, gospod predsednik, v primerjavi z začetkom mandata današnje, če lahko temu tako rečeva, politično Slovenijo?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se tiče tega prvega dela vprašanja, mislim, da je samo Slovenska demokratska stranka predstavila ekipo za naprej. Druge stranke tega še niso storile, čeprav so to napovedovale, nekatere pa so predstavile samo del ekip. Mi bi si želeli, da je ta programska in kadrovska ponudba čimprej na mizi. To je predvsem dobro za volivce, ki se potem lahko lažje odločajo. Tudi mi bi radi vedeli, s kom bomo sodelovali po volitvah oziroma kdo bo opozicija. Vendar pa do volitev je še več kot en mesec, v tem času bo najbrž prišlo do te razjasnitve in s tega vidika pričakujem neko, kolikor je mogoče normalno, volilno kampanjo, kjer bodo soočanja potekala okrog razvojnih vprašanj. Ne okrog nepomembnih stvari, ampak okrog tega, kako Slovencem v prihodnosti zagotoviti boljše življenje, kako poglobiti nekatere vrednote, kjer se srečujemo s krizami tako v Sloveniji kot v Evropi ali pa v razvitem svetu. In kako izkoristiti priložnosti, ki jih Sloveniji prinaša nov položaj, potem ko si je utrdila svojo pozicijo v mednarodni skupnosti.

Rekli ste, da nastajajo tudi nekateri novi politični subjekti. To se dogaja vedno pred volitvami, zagotovo pa ne gre za resne projekte, kadar se stranke ustanavljajo nekaj tednov ali pa mesecev pred volitvami. Večinoma gre pri takšnih projektih mnogokrat bolj za nagajanje, ker se od njih ne pričakuje, da bi neka takšna stranka lahko prišla v parlament, ampak se delo usmeri, da bi se odšknilo volivce kakšni od obstoječih parlamentarnih strank, kar zmanjšuje možnost teh strank za prestop parlamentarnega praga.

Ampak kakorkoli, Slovenija ima žal precej specifičen proporcionalni volilni sistem. Ta sistem, ta pravila igre omogočajo tudi zelo eksotične kandidature, tudi prag za vstop v parlament je relativno nizek. To marsikoga navaja na to, da poskusi. To ne povečuje neke preglednosti in učinkovitosti, vendar pa je to vse igra v okviru dovoljenega v parlamentarnem političnem sistemu, kakršnega Slovenija ima in volitve vedno to potem izčistijo.

ALEN SALIHOVIĆ: Gospod predsednik Janez Janša, kakšen je torej namen političnih strank? Kaj bi moralo biti njihovo oziroma vaše poslanstvo ne glede na levo ali desno opredelitev, če o tem sploh lahko v Sloveniji govorimo?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če bi Slovenija imela večinski volilni sistem, kakršen je bil izglasovan na referendumu pred, zdaj že, mislim da, 12 leti, potem bi dejansko dobili dve ali tri stranke, ki bi gravitirale k sredini. Kar pomeni, da bi skušale zastopati interese čim večjega sloja ljudi. To bi v veliki meri stabiliziralo politični prostor. Zdaj imamo proporcionalni sistem s 4-odstotnim pragom za

vstop v parlament, kar pomeni, da lahko marsikdo igra tudi na tržne niše, kar omogoča tudi bolj radikalne politične programe. Omogoča, ali pa dovoljuje, tudi bolj radikalno politično govorico, ki nagovarja samo en del volilnega telesa in zaradi tega včasih prihaja morda tudi do programskih, predvsem pa retoričnih posegov preko neke dovoljene črte.

To velikokrat potem ljudem malo priskuti politiko v tem smislu, češ, poglejte, kaj govorijo, ti niso sposobni resnega dela in tako dalje. Ni pa to samo kakšna slovenska posebnost. To srečujemo marsikje. Osnovni namen strank je, da združujejo ljudi, ki podobno gledajo na sedanost in na prihodnost in ki seveda potem, če dobijo večje zaupanje volivcev, tudi skušajo delati oziroma delajo za skupno dobro. Zaenkrat ni boljšega sistema kot je parlamentarni politični sistem, ki s splošnimi volitvami omogoča, da različni interesi pridejo v parlament in tam se potem skuša oblikovati tudi večina. Kot sem dejal že prej, je tukaj zelo pomembna tudi opozicija, kajti bistvo demokracije je to, da vedno obstaja različna izbira. Ker če ni več izbir, potem tudi demokracija nima smisla, tudi če obstajajo takšna formalna pravila igre.

ALEN SALIHOVIĆ: Pred nami so torej volitve, čas, ko bodo volivci ovrednotili vaše delo in delo opozicije. Koga in za koliko bodo nagradili, je danes težko napovedovati, lahko pa govoriva o povolilnem dogajanju. Ankete, ki so si zelo različne, napovedujejo spet zmago vam, drugič SD-ju, spet tretje napovedujejo, da se nekatere zdajšnje koalicijske partnerice sploh ne bodo uvrstile v državni zbor. Gospod predsednik, ali boste šli v koalicijo na primer z SD-jem, Zaresom in LDS-om?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Slovenska demokratska stranka bo po teh volitvah ravnala enako kot je ravnala pred štirimi leti. No, kar se tiče anket najprej. Temeljiti neka realna pričakovanja na podlagi anket, ki so zelo različne in na podlagi napovedi, ki so se doslej velikokrat izkazale za neupravičene -če samo pogledate, kaj so kazale ankete avgusta leta 2004, pa če potem to primerjate s tem, kakšen je bil dejansko rezultat na volitvah, boste videli, da tukaj prihaja lahko tudi do zelo velikih odstopanj. Moje osebno mnenje je, da sta dve stranki v tem trenutku precej izenačeni. Mislim na mojo Slovensko demokratsko stranko in Socialne demokrate, tako da je vsak glas pomemben za nas še toliko bolj, ker mora Slovenska demokratska stranka zmagati z veliko razliko, če želi sestaviti vlado.

Ker že vnaprej nekateri napovedujejo, da lahko prihodnjo vlado sestavijo tudi stranke, ki bodo volitve izgubile, kar bi bilo zelo specifično za neko evropsko parlamentarno demokracijo, vendar v Sloveniji še vedno nikoli ne veš, kaj v ozadju kdo pripravlja. Torej Slovenska demokratska stranka tukaj potrebuje zmago z veliko razliko. Mislim, da smo jo sposobni doseči, vendar samo, če bomo res izkoristili vsak glas, ki je pač na voljo. Po volitvah se bomo pogovarjali z vsemi strankami. Tudi pred štirimi leti smo vse povabili v koalicijo. V tej koaliciji sodelujejo tiste stranke, ki so želele. Ni samo tistih, ki so same zavrnile. Tudi sedanje koalicije, se pravi Nova Slovenija, Slovenska ljudska stranka, DeSUS in Slovenska demokratska stranka, smo na zadnjem sestanku vsi soglasno izrazili pripravljenost, da delo nadaljujemo tudi po volitvah. To bi bila neka optimalna opcija glede na to, da so stvari zastavljene, da so ljudje preizkušeni, da imajo bogato prakso z vodenjem Evropske unije. Vendar pa, kot že rečeno, najprej morajo svoje povedati volivci, potem pa je čas za pogajanja. Mislim, da je v tem času potrebno biti odprt, da se je potrebno pogovarjati z vsemi in sestaviti najboljšo možno koalicijo in vlado.

ALEN SALIHOVIĆ: Ob koncu še vprašanje. Na jutrišnji seji vlade boste obravnavali zagotovo tudi poročilo ministra Radovana Žerjava o tako zloglasnem šentviškem predoru. Ali ste že sprejeli kakšno odločitev, se nam jutri obeta nova menjava kakšnega ministra?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada bo obravnavala poročila pristojnih resorjev, ne samo ministrstva za promet. Kaj bomo sklenili po obravnavi, težko napovem vnaprej, ker se to pač še ni zgodilo. Tudi nismo vseh poročil do konca še preučili. Ko gre za vprašanje uprave Darsa oziroma Družbe za avtoceste, je tukaj itak vlada skupščina te družbe in odloča kolektivno. Ko gre za ministra za

promet, bom tudi sprejel svojo odločitev po obravnavi na tej seji. Vendar po tem, kar doslej vem, in to sem povedal že večkrat, minister Žerjav dela dobro in težave, ki jih ima in ki so ga privedle tudi do tega, da je ponudil odstop, so v bistvu rezultat tega dela. On se je spopadel z monopoli, ki so bistveno dražili gradnjo slovenske avtocestne infrastrukture v zadnjem času. Ti monopoli zdaj skušajo ohraniti svojo pozicijo in minister jim je napoti.

ALEN SALIHOVIĆ: Predsednik vlade republike Slovenije gospod Janez Janša in predsednik Slovenske demokratske stranke, iskrena hvala za pogovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala vam in hvala tudi poslušalkam in poslušalcem radia Ognjišče za potrpežljivost.